

dan Klods om Benet. Den Betydning, Kvægavlen har i dette Øjeblik, er saa stor, at den næsten ikke kan værdsættes for højt. Jeg tillægger Hesteavlen og Hesteavlforeningerne stor Betydning, men jeg tillægger Kvægavlen og Kvægavlforeningerne endnu større Betydning; thi for det første har Kvægavlen langt større økonomisk Betydning, idet den spænder over et langt større Felt end Hesteavlen, og for det andet er Kvægavlen fælles for alle Landmænd, store som smaa, Husmænd som Gaardmænd; der virke de i Fællesskab, og de virke sammen i god Enighed og Forstaaelse. Kvægavlens Betydning i Danmark er saa stor, at det i Virkeligheden er den, der bærer hele vort økonomiske Liv. Nu tror jeg ganske vist slet ikke, at Nedsættelsen af Tilskuddet, som jeg nævnte før, kan slaa vore Foreninger ihjel, selv om det vil betyde en alvorlig Svækkelse af dem; men den anden af mig nævnte Bestemmelse betyder en stor Fare for dem. De Herrer kunne være sikre paa, at hvis denne Bestemmelse bliver ophøjet til Lov, vil det tilføje Kvægavlforeningerne et dybt Saar, ja, den vil endogsaa for manges Vedkommende blive Dødsstødet. Det glæder mig, at den ærede Ordfører (P. Th. Nielsen) ogsaa var betænkelig ved dette Skridt, og jeg maa paa det indstændigste fraraade det og haaber, at det ved det Udvalgsarbejde, vi nu komme til, vil lykkes at faa Bestemmelsen sat ud.

Jeg skal saa gøre nogle Bemærkninger til § 15, som omhandler Kontrolforeningerne. Ogsaa her ere Reglerne foreslaaede skærpede betydeligt. Det bestemmes nemlig, at for at kunne faa Statstilskud maa Kontrolforeningerne være indordnede under en af de paagældende Fællesledelser og dernæst anbefalede af vedkommende Fællesledelse. Det vil altsaa sige, at de kunne ikke faa Tilskud, medmindre de anmode om og faa en skriftlig Anbefaling fra vedkommende Fællesledelse. Dernæst skal Foreningen aarlig til Fællesledelsen afgive en Beretning, der skal indeholde en nøjagtig Fortegnelse over hver enkelt af de i Foreningen indmeldte Kørs Navn eller Nummer, Mælkeydelse og Forbrug af de forskellige Foderarter o. s. v. Man fristes næsten til at spørge, hvormed Kontrolforeningerne have forsynet sig, siden de skulle sættes under Formynderskab endogsaa i saa høj Grad, at de ikke kunne faa Tilskud, medmindre de faa skriftlig Anbefaling fra vedkommende Fællesledelse. Med Hensyn til den udfør-

lige aarlige Indberetning, der skal indsendes, maa jeg sige, at jeg nærer ikke saa ganske lidt Tvivl om disse Indberetningers virkelige Værdi — jeg siger med Villie: virkelige Værdi. Men det hele Spørgsmaal kan der jo forhandles om i Udvalget, saa jeg skal ikke for Øjeblikket komme dybere ind derpaa.

De øvrige Bestemmelser i Lovforslaget skal jeg ikke opholde mig ved; jeg gaar, som sagt, ud fra, at vi ville faa Lovforslaget i Udvalg, og der vil den rette Plads være til at overveje alle Enkelthederne. Jeg beder om Undskyldning for, at jeg har talt saa længe, men jeg har ikke kunnet lade det være, fordi jeg ved, at det, her foreligger, er en meget vigtig Sag, og det gælder om, at vi ikke komme til at gøre større Skade end nødvendigt. Skade ville vi komme til at gøre, men det gælder om, at den bliver saa lille som muligt. Jeg indrømmer, at Tilstanden er saadan, at det er nødvendigt, at der spares ogsaa her, og ogsaa jeg og det Parti, jeg er i Valgruppe med, ville være med til, at der spares paa dette Omraade, men jeg vil forbeholde mig Ret til at arbejde for, at den Skade, denne Sparen muligvis kommer til at gøre, kan blive saa ringe som muligt.

Jeg har til Slutning endnu en Bemærkning at gøre, og det er den, at da vi for 2 Aar siden her i Folketinget behandlede Tilskuddet til Husdyravlen, var det en almindelig Forudsætning, at det vilde være urigtigt at nedsætte Landbrugsbevillingerne, før vi havde Sikkerhed for, at tilsvarende Nedsættelser kunde finde Sted for de andre Erhvervs Vedkommende. Denne Forudsætning forekommer det mig ikke helt er sket Fyldest. Dersom vi holde Statstilskuddet til Kommunerne udenfor — og det maa vi holde udenfor, da det er noget, der er fælles for By og Land —, og vi ligeledes holde Udenrigsministeriet udenfor samt de to militære Ministerier, der for Tiden ere Kælebørn, hvorfor det ikke er nogen Nytte til at tage dem med, viser det sig, at Sparekommissionen paa Landbrugsministeriet har foreslaaet større Bespareser end for alle de øvrige Ministerier tilsammen. Det forekommer mig derfor, at Sparekommissionen ikke har taget med særlig mild Haand paa Landbruket og paa Landbrugsbevillingerne. Men da vi i 1902 fik den nuværende Husdyrlov, var der neppe nogen, som havde troet, at vi efter kun 10 Aars Forløb skulde være komne saa langt ud her i Landet, at vi af Sparsommelighedshensyn vilde blive nødt til at foretage et saa betydeligt Tilbage-